

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการปกครองที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น นำเสนอตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการปกครองที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการปกครองที่มีการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่มีสถานภาพ และขนาดโรงเรียนต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

คณะกรรมการปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่มีสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่นโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองทั้ง 8 ด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2. การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง จำแนกเป็นรายข้อ

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง จำแนกเป็นรายข้อของแต่ละด้าน ปรากฏว่า ดังนี้

2.1 ด้านหัวหน้าฝ่ายปกครอง

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการวางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติสำหรับนักเรียน

2.2 ด้านศีลธรรม มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ มอบหมายให้ครู อาจารย์ อบรมนักเรียนหน้าเสาธงตอนเช้าและใน โอกาสต่างๆตามความเหมาะสม

2.3 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ จัดกิจกรรมโฮมรูม พ่อครู-แม่ครู และจัดประชุมผู้ปกครอง

2.4 ด้านยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติด

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ตรวจปีสสาวะนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาสารเสพติด

2.5 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนในโรงเรียน

2.6 ด้านวางแผน ควบคุม และแก้ปัญหาการมาโรงเรียนของนักเรียน

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ มีมาตรการ กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของโรงเรียนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติของนักเรียน

2.7 ด้านวางแผน และจัดให้มีการรวบรวมข้อมูล สถิติเกี่ยวกับการปกครองให้เป็นปัจจุบัน

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ จัดทำแบบฟอร์มต่างๆ สำหรับใช้งานปกครองนักเรียน

2.8 ด้านปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการปกครองเห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ จัดครู อาจารย์ นักการภารโรง และยาม ปฏิบัติรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

3. การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง จำแนกตามสถานภาพ

ครูที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครองและและครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง เห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองทั้ง 8 ด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4. การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง จำแนกขนาดโรงเรียน

คณะกรรมการปกครองที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองทั้ง 8 ด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โดยรวมและเป็นรายด้าน

5.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง จำแนกตามสถานภาพ

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการปกครองที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของDuncan พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครอง โดยรวมมีการปฏิบัติงานมากกว่า ครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 4 ด้าน ที่มีระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านที่ 3 : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 4 : ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินขับเคลื่อนยาเสพติด ด้านที่ 6 : วางแผน ควบคุม และแก้ปัญหาการมาโรงเรียนของนักเรียน และในด้านการจัดให้มีการรวบรวมข้อมูล สถิติเกี่ยวกับการปกครองให้เป็นปัจจุบัน ส่วนอีก 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 : หัวหน้าฝ่ายปกครอง ด้านที่ 2 : ด้านศีลธรรม จรรยา มารยาทขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ด้านที่ 5 : ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านที่ 8 : ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของDuncan พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครองเป็นรายด้านมีการปฏิบัติงานมากกว่า ครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง

5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการปกครองที่อยู่ในขนาดโรงเรียน

ต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของDuncan พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่โดยรวมมีการปฏิบัติงานมากกว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และครูในโรงเรียนขนาดกลาง มีการปฏิบัติมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 8 ด้าน ที่มีระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของDuncan พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ด้านที่ 1 : หัวหน้าฝ่ายปกครอง ด้านที่ 2 : ด้านศีลธรรม จรรยาบรรณ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม และ ด้านที่ 3 : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติมากกว่า ครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านที่ 4 : ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินขับเคลื่อนยาเสพติด ด้านที่ 5 : ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านที่ 6 : วางแผน ควบคุม และแก้ปัญหาการมาโรงเรียนของนักเรียน และในด้านที่ 7 : วางแผนและจัดให้มีการรวบรวมข้อมูล สถิติเกี่ยวกับการปกครองให้เป็นปัจจุบัน และด้านที่ 8 : ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติงานมากกว่า ครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และครูในโรงเรียนขนาดกลาง มีการปฏิบัติงานมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

5.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง ที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับขนาดโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการปกครองที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดโรงเรียนต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1 ด้าน ที่มีระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านที่ 5 : ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่วนอีก 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ Duncan พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สนับสนุนฝ่ายปกครอง ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครอง และครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ครูที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครองในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีการปฏิบัติงานมากกว่าครู

ที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครองในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครองในโรงเรียนขนาดกลางและครูที่ปฏิบัติงานฝ่ายปกครองในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการปฏิบัติงานมากกว่าครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครองในโรงเรียนขนาดเล็ก

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับ ปัญหา / อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

คณะกรรมการปกครอง มีปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานฝ่ายปกครองของ - โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ลำดับแรก ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการตรวจปีศาจะนักเรียน ลำดับที่ 2 ครู/อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร และลำดับที่ 3 ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน ครูมีภาระมาก ส่วนแนวทางแก้ไข ลำดับแรก คือ ครูทุกคนควรช่วยกันปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง ลำดับที่ 2 ควรจัดบุคลากรให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และลำดับที่ 3 ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้าประชุม เพื่อชี้แจงให้เข้าใจปัญหานักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ 4 ข้อ การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง ที่มีสถานภาพต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน และปัญหา / อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

1. การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า คณะกรรมการปกครอง เห็นว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองทั้ง 8 ด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ เฉลิม บุญอาษา (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่พบว่า การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองนักเรียนตามเกณฑ์โรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราวุธ ชาเรืองนาม (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานปกครองนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตจตุรมิตรผู้ไทย สหวิทยาเขตพระธาตุพนม และสหวิทยาเขตภูพานน้อย จังหวัดนครพนม

ที่พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานปกครองนักเรียน อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของวุฒิคุณ ดวงอ่อนนาม (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครอง ได้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล และการติดตามผลที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว อยู่ใน ระดับปานกลาง ส่วนผลการวิจัยของวิระพงษ์ วีระนาคินทร์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จากข้อที่ค้นพบสามารถอธิบายได้ว่าการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองในโรงเรียนมัศึกษามีความสำคัญ โดยที่โรงเรียนทุกแห่งพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ให้ให้มีประสิทธิภาพ ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (2543 : 32)

2. การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง จำแนกตามสถานภาพ

จากผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของ คณะกรรมการปกครองที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติงานฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม และรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติด ด้านวางแผน ควบคุม และแก้ปัญหาการมาโรงเรียนของนักเรียน และในด้านวางแผนและจัดให้มีการรวบรวมข้อมูล สถิติเกี่ยวกับการปกครอง ให้เป็นปัจจุบัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พูลสวัสดิ์ นาคเสน (2544 : บทคัดย่อ) นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกียรติ วิภักดิ์ (2544 : บทคัดย่อ)

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถอธิบายได้ว่า การที่คณะกรรมการปกครองที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน โดยครูที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครองมีการปฏิบัติงานมากกว่าครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง อาจจะเนื่องมาจาก คณะกรรมการปกครองที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครอง มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานปกครองโดยตรง กิจกรรมทุกอย่างในฝ่ายปกครองภายในโรงเรียน จึงเป็นเหตุให้มีการปฏิบัติงานมากกว่า ครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่า คณะกรรมการปกครองที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติงานฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ใน 4 ด้าน คือ หัวหน้าฝ่ายปกครอง

ด้านศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงใจ ชนะกุล (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูที่มีสถานภาพต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

สำหรับผลการวิจัยนี้ สามารถอธิบายได้ว่า ครูที่ปฏิบัติงานในฝ่ายปกครองและครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง มีความคิดเห็นการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองเหมือนกัน ในหัวหน้าฝ่ายปกครอง กล่าวคือ หัวหน้าฝ่ายปกครองเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ จัดระบบงาน การปกครองนักเรียน ตลอดจนการประสานงานและส่งเสริมและสนับสนุนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม กล่าวคือ เชิญวิทยากรให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติ มีการมอบหมายให้ครูอบรมหน้าเสาธงและในโอกาสสำคัญต่างๆ ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย มีการฝึกและสร้างบทบาทในรูปแบบของคณะกรรมการนักเรียนและคณะกรรมการห้องเรียน ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการประสานครูอาจารย์ นักการและยามในการรักษา ดูแลสถานที่ ความปลอดภัยในโรงเรียน ตลอดจนกับชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองเหมือนกัน **ชัชฎาภมาศ**

Rajabhat Mahasarakham University

3. การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

จากผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของ คณะกรรมการปกครองที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติงานฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม และรายด้านทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำเกิง วงศ์กาศสินธุ์ (2542 : บทคัดย่อ) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมบุญ จวนสง (2544 : บทคัดย่อ)

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถอธิบายได้ว่า การที่คณะกรรมการปกครองที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม และรายด้านทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกัน กล่าวคือ ในด้านหัวหน้าฝ่ายปกครอง ด้านศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม โดยมีครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนในด้านยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติด ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน ด้านวางแผนควบคุมและแก้ปัญหาการมาโรงเรียนของนักเรียน ด้านวางแผนจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการปกครองให้เป็นปัจจุบัน ด้านปฏิบัติงานหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และโดยรวม มีครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานใน

โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางปฏิบัติงานมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก อาจจะเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนความพร้อมของ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัญหา / อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า คณะกรรมการปกครอง ได้เสนอแนะ ปัญหา / อุปสรรค ในการปฏิบัติงานฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โรงเรียน ชาติวัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร การติดตามอย่างต่อเนื่อง นักเรียนขาดจิตสำนึกเรื่องระเบียบวินัย ชุมชนและผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือน้อยมาก และกฎ ระเบียบ ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน อาจจะเนื่องมาจากโรงเรียนมีบุคลากรจำนวนน้อย ขาดงบประมาณในการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารจัดการ นักเรียนมีพฤติกรรมเรียนแบบดารา นักร้อง และวัฒนธรรมตะวันตก ผู้ปกครองและชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญกับกิจกรรมทางโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรสิทธิ์ ศิลป์ศรีกุล (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่าสิ่งที่ปัญหามากที่สุด คือ การขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน เป็นสาเหตุทำให้นักเรียนฝ่าฝืนระเบียบวินัย รองลงมาคือระเบียบวินัยที่ ใช้อยู่ไม่เหมาะสมเป็นเหตุให้เกิดปัญหา การฝ่าฝืนระเบียบวินัยของนักเรียน มักมาจากพื้นฐานเดิมของนักเรียน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ไป

อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือ การรักสวย รักงาม ของนักเรียนทำให้ฝ่าฝืนวินัยมาก ในเรื่องการแต่งกายและทรงผม และขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรกุล ศรีงามผ่อง (2526 : บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาทางวินัย ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นปัญหาร้ายแรง คือ ปัญหาการหนีโรงเรียน การขาดเรียน และการทะเลาะวิวาท จนถึงทำร้ายร่างกายตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศิษฐ์ หมายดี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร พบว่า ปัญหาสำคัญที่พบ คือ ครูไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร เนื่องจากมีการกีดกัน รับผิดชอบค่อนข้างมาก และนักเรียนแต่งกายไม่เหมาะสม ต่อต้านกฎข้อบังคับ ของโรงเรียน ส่วนแนวทางแก้ไข ควรมีบุคลากร งบประมาณให้เพียงพอ ครู ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมมือกัน แก้ปัญหา และมีอบรมการปฏิบัติงานปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา จันทร์แดง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม : ศึกษากรณีโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย พบว่า

โรงเรียนแก้ไขโดยขอความร่วมมือจากครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการนักเรียน จัดกิจกรรมที่น่าสนใจโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ด้านเอกสารพบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบมีภาระงานหลายอย่าง ขาดผู้ชำนาญการทางด้านการจัดทำเอกสาร เช่น แผนภูมิ/โครงการ คู่มือนักเรียน คู่มือครู โรงเรียนแก้ไขโดยจัดบุคลากรรับผิดชอบงานอย่างชัดเจน เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ และส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม

ด้านบริหารพบว่า โรงเรียนขาดการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียน และขาดการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขาดบุคลากร โรงเรียนแก้ปัญหา โดยสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาวิเคราะห์และประเมินผลในการปฏิบัติงานโดยตรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ จวนสง (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติงานปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า โรงเรียนมีแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานปกครอง คือ ควรมีการกำหนดนโยบายและแผนงานปกครองให้มีความชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติ ควรมีการประชุมชี้แจงให้ครูอาจารย์ทราบเป็นระยะๆ จัดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และประชาธิปไตยของนักเรียนและมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติ วิภคต์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตจตุรชดา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญคือ ควรจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนตามเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน โรงเรียนควรจัดสถานที่ที่อบรมที่เหมาะสม เช่น หอประชุม ห้องพระ เป็นต้น

ควรมีการจัดบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างชัดเจน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนและครู/อาจารย์ปฏิบัติตามระเบียบสังคม มีการตกลงกฎเกณฑ์และมาตรการมาโรงเรียนของนักเรียนและครู/อาจารย์ที่ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ติดตามดูแลนักเรียนที่มีปัญหา และพัฒนางานในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติต่างๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งดาว แดงสี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่าแนวทางแก้ปัญหาโดย มีการประสานสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมพัฒนาส่วนบุคคลและสังคม ส่งเสริมและเปิด โอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาด จัดหาสื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้เพียงพอ จัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย ให้ครูและนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูทุกคนให้รู้จักบูรณาการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดรายวิชาเลือก และแผนการเรียน ที่หลากหลาย มอบหมายงาน ให้บุคลากรทำตามความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล และขอสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ได้จากข้อมูลมาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคณะกรรมการปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ดังนั้น หากมีผู้สนใจผลการวิจัยไปใช้ในจุดประสงค์ใดๆ ควรคำนึงถึงคุณลักษณะเฉพาะของกลุ่มประชากรในงานวิจัยนี้ด้วย ในที่นี้ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะใน 2 ประเด็นหลัก คือ ข้อเสนอแนะสำหรับผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป ตามลำดับ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 สำหรับหน่วยงานระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับจังหวัด

จากผลการวิจัย ครูมีความเข้าใจในบทบาทที่ได้รับมอบหมายในงานปกครองนักเรียน แต่ครูยังไม่เข้าใจในกิจกรรมด้านดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นแบบแผนและชัดเจนในแนวปฏิบัติ รวมทั้งบุคลากรให้เพียงพอ จัดสรรครุเวลา หรือกำหนดจำนวนคาบสอนแก่ครูที่ปฏิบัติงานปกครองนักเรียน เพื่อที่ครูจะได้มีเวลาในติดตามและแก้ปัญหาของนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนั้น ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองนักเรียน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำท้องถิ่น ให้เข้าใจปัญหาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียน ตลอดจนร่วมแสดงความคิดเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองและชุมชนควรเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงให้เข้าใจปัญหาของนักเรียน ดังนั้นหน่วยงาน ระดับกระทรวง ระดับกรม หรือระดับจังหวัด จึงควร ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้และคำแนะนำในการดูแล และแนวทางแก้ไข ปัญหาของบุตรหลานที่ถูกต้อง

1.2 สำหรับโรงเรียน

1.2.1 ควรมีการจัดตั้งชมรมศิษย์เก่า และผู้ปกครอง เพื่อวางแผน ประสานงาน ประเมินผลงานปกครองนักเรียน

1.2.2 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาวุฒิกรรมของนักเรียน

1.2.3 ควรจัดอบรมและนำครูและผู้ที่เกี่ยวข้องไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง

1.2.4 ควรมีการจัดคณะกรรมการนักเรียน ที่เป็นสายสืบในการดูแลพฤติกรรมของนักเรียน

1.2.5 ควรจัดทำแบบฟอร์มต่างๆ เช่น ใบอนุญาตออกนอกโรงเรียน สมุดบันทึกความดี ใบรับรองความประพฤติ ฯลฯ

1.2.6 โรงเรียนขนาดเล็ก ควรจะเพิ่มจำนวนบุคลากร ในทีมปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง และขาดงบประมาณในการดำเนินงาน

1.2.7 โรงเรียนขนาดกลาง ควรติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำมาแก้ไขความประพฤติของนักเรียน

1.2.8 โรงเรียนขนาดใหญ่ ควรจะปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน

1.3 สำหรับครู

1.3.1 ครูทุกคนควรร่วมมือ ร่วมใจในการแก้ปัญหาของนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.3.2 ครูควรจัดทำทะเบียนและประวัติพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน

1.3.3 ครูได้รับการอบรมในขั้นตอนงานปกครองอย่างเข้าใจและชัดเจน เพื่อจะได้แนวความคิดปฏิบัติได้ถูกต้อง

1.4 สำหรับนักเรียน

1.4.1 ควรจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน

1.4.2 ควรจะมีจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม

1.4.3 ไม่นิยมสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การแต่งตัว เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรได้มีการศึกษาในหัวเรื่อง หรือประเด็นต่อไปนี้

2.1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาในเชิงสำรวจ การนำเสนอภาพลักษณ์ บางประเด็นจึงไม่อาจชี้ให้เห็นชัดเจน ดังนั้น จึงควรทำการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาค้นคว้ามีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง เพื่อจะได้ข้อมูลและแนวความคิดที่หลากหลายในการปฏิบัติงาน

2.3 ควรทำการศึกษาเจาะลึก ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนดีเด่น ในด้านงานปกครองนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำผลค้นคว้ามาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและผลการปฏิบัติงานปกครองในโรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนเอกชน เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University